
Shri Skandopapurāṇokṭam Shriramayānamahatmyam

ஸ்ரீஸ்கந்தோ³புராணோக்தம் ஸ்ரீராமாயணமாஹாத்மயம்

Document Information

Text title : Ramayana Mahatmyam from skandapurana

File name : rAmAyaNamAhAtmyamskanda.itx

Category : raama, skandapurANa

Location : doc_raama

Proofread by : Mrityunjay Pandey

Description/comments : skandapurANa | purANavaibhavakhaNDa | adhyAya 23-25

Latest update : July 12, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 5, 2024

sanskritdocuments.org

ஸ்ரீஸ்கந்தோ³புராணோக்தம் ஸ்ரீராமாயணமாஹாத்ம்யம்

॥ ஸ்ரீஸ்கந்தோ³புராணோக்தம் ஸ்ரீராமாயணமாஹாத்ம்யம் ॥

॥ ஸ்ரீராமோ ஜயதி ॥

॥ அத² ஸ்ரீஸ்கந்தோ³புராணோக்தம் ॥

॥ ஸ்ரீராமாயணமாஹாத்ம்யம் ॥

॥ அத² ப்ரத²மோ⁵த⁴யாய: ॥

நாரத³ உவாச-

பிதாமஹோ⁵ஸி லோகாநாம் பிதா⁵ஸி ச மம ப்ரபோ⁴ ।

தத் த்வாம் ப்ரு³ச்சா²மி லோகேஸு லோகாநாம் மம சாப்³ஜஜ ॥ 1 ॥

ஹிதாய கருணாஸிந்தோ⁴ க்ரு³பயா⁵⁵க²யாஹி ஸாத³ரம் ।

உக்தம் கில த்வயா ப்³ரஹ்மந் பட²நாச்ச²ரவணாத³பி ॥ 2 ॥

ஸ்ரீராமாயணகாவ்யஸ்ய சதுர்வர்கோ³ ப⁴வேதி³தி ।

கத²ம் பாடா²த³ப⁴வேத³த⁴ர்ம: கத²ம் சார்த²ஸ்ச ஸித⁴யதி ॥ 3 ॥

கத²ம் காமோ ப⁴வேத்பும்ஸாம் மோக்ஷோ வா⁵பி கத²ம் ப⁴வேத் ।

விப⁴வம் விஸ்தரம் சைவ நியமம் ச ஸகல்பநம் ॥ 4 ॥

ப்ரப்³ருஹி ஜக³தாம் நாத² ஸர்வஜ்ஞோ⁵ஸி மதோ மம ।

ப்³ரஹ்மோவாச-

ஸ்ரு³ணு நாரத³ வக்ஷ்யாமி ஸ்ரீராமாயணவைப⁴வம் ॥ 5 ॥

யஸ்ய ஸ்மரணமாத்ரேண நர: பாபாத்ப்ரமுச்ச்யதே ।

த்வந்முகே²நாகி²லா லோகா உத்தரேய ரகா⁴ர்ணவாத் ॥ 6 ॥

ஸ்ரீமத்³ராமாயணம் புண்யமிதிஹாஸம் புராதநம் ।

யே⁵ர்சயந்தி ரக்ஷ⁴த்தம்ஸம் ஸ்மரந்தஸ்தே ஸுகா² நரா: ॥ 7 ॥

ப்³ரஹ்மக்ஷத்ரியவிட்²த்³ரேஸ்சதுர்வர்க³ப²லேப்ஸுபி:⁴ ।

ஸ்³ரோதவ்யம் நியமாந்நித்யம் ஸ்ரீராமாயணமாத³ராத ॥ 8 ॥

பட²நம் ச ப்ரவசநம் ப்³ராஹ்மணாத்⁴நமேவ ச ।

ஸ்ரீமத்³ராமாயணாக்²யஸ்ய கல்பவ்ருக்ஷஸ்ய நாரத³ ॥ 9 ॥

ஸப்தகாண்டா³ஹ்வயாரஸாகா² ஸப்தரூபப²லப்ரதா:³ ।

பட²நாச்ச்²ரவணம் புண்யமதி⁴கம் ஸம்ப்ரயச்ச்²தி ॥ 10 ॥

அர்த்²ப்ரவசநம் தஸ்மாந்மஹாபுண்யதமம் ஸ்ம்ரு³தம் ।

புத்ரபௌத்ராதி³ஸம்பத்திம் ஸர்வரோக³நிவாரணம் ॥ 11 ॥

பத்நீபுத்த்ராதி³கலஹநாஸநம் க்ஷேமவர்த்³த⁴நம் ।

கரோதி பா³லகாண்ட³ஸ்ய பட²நஸ்ரவணாதி³கம் ॥ 12 ॥

அபீ⁴ஷ்டகார்யப்ரத்யூஹநாஸநம் த⁴ர்மவர்த⁴நம் ।

பிதாபுத்ராதி³வாத்ஸல்யம் ராமதா³ஸ்யே⁵தி⁴காம் ருசிம் ॥ 13 ॥

அயோத்⁴யாகாண்ட³பட²நம் கரோதி ருசிரம் ந்ரு³ணம் ।

வியுக்தப³ந்து⁴ஸம்ஸ்லேஷம் பதிப⁴க்திம் ச யோஷிதாம் ॥ 14 ॥

த⁴ர்மாவிருத்³த⁴ம் காமாநாமவாப்திம் ஸாது⁴ஷு ஸ்ப்ரு³ஹாம் ।

லப⁴தே வநகாண்ட³ஸ்ய பட²நஸ்ரவணாந்நர: ॥ 15 ॥

அர்தா²வாதிம் ச விபுலாம் மித்ரலாப⁴கு³ணாநபி ।

ஸத்ஸாஹாய்யம் ஸுக²ப்ராப்திம் ஸ்வாமிப⁴க்திம் ச நிர்மலாம் ॥ 16 ॥

கிஷ்கிந்தா⁴காண்ட³ஸர்கா³ணம் பட²நாத் ப்ராப்நுயாந்நர: ।

யத்³யத்ஸங்கல்பிதம் சித்தே ஸுகரம் வா⁵பி து³ஷ்கரம் ॥ 17 ॥

ஸத்ருஹஸ்தாத்³விமுக்திம் ச காராகா³ராத்³விமோக்ஷணம் ।

லப⁴தே ஸுந்த³ராக்²யஸ்ய காண்ட³ஸ்ய பட²நாந்நர: ॥ 18 ॥

தி³நேதி³நே ஸப்த ஸர்கா³ந் தஸ்ய காண்ட³ஸ்ய யோ நர: ।

படே²த்³ப⁴க்த்யாது காகுத்ஸ்த²ம் ஹ்ரு³தி³ க்ரு³த்வா நமஸ்ய ச ॥ 19 ॥

தஸ்ய ஜந்மாந்தரஸுதைஸ்ஸஞ்சிதஸ்யாபி பாப்மந: ।

நாஸம் குர்யாத் ஸுப்ரஸந்நோ ராமோ விஷ்ணுஸ்ஸநாதந: ॥ 20 ॥

கிம்புநஸ்சிந்திதார்தா²ப்திம் சிந்தயாம: புந: புந: ।

யுத்³த⁴காண்ட³ஸ்ய பட²நாத் ஸ்ரவணாச்ச ப்ரவாசநாத் ॥ 21 ॥

ஸர்வஸத்ருக்ஷயோ பூ⁴யாத் அஸாத்⁴யம் ஸாத்⁴யதாமியாத் ।
ஸ்ரீமது³த்தரகாண்ட³ஸ்ய பட²நாத் ப⁴க்திதோ நர: ॥ 22 ॥

ஜீவந்முத்தஸ்ஸ விஜ்ஞேயோ ராக⁴வஸ்ய ப்ரஸாத்³த: ।
ந புநஸ்து ஜாயேத கர்ம போ⁴க்தும் ஸ்வயம் க்ரு³தம் ॥ 23 ॥

உஷித்வா ஸ து வைகுண்டே² கார்யப்³ரஹ்மஸமீபத: ।
ப்³ரஹ்மஜ்ஞாநம் ப்ரபந்நோ⁵த² விஷ்ணோஸ்ஸாயுஜ்யமாப்நுயாத் ॥ 24 ॥

யேஷாம் க்³ரு³ஹேஷு திஷ்டே²த ஸ்ரீராமாயணபுஸ்தகம் ।
யக்ஷரக்ஷ: பிஸாசாத்³யா பி⁴யா தா⁴வந்தி தத்³க்³ரு³ஹாத் ॥ 25 ॥

ஸ்ரீராமாயணகோஸஸ்ய யை: பூஜா க்ரியதே⁵⁵த³ராத் ।
தஸ்ய தே³வாஸ்து நிகி²லா: ப்ரஸீத³ந்தி ஸ்வயம் ஸுத ॥ 26 ॥

யையர்ந்தியம் பட²யதே ப⁴க்த்யா தி³நவிச்சி²த்திஸூந்யகம் ।
க³ச்ச²ந்தமநுக³ச்சே²த்தம் ஸ்ரீராம: கருணாவஸ: ॥ 27 ॥

பாட: ²காம்யஸ்ச நித்யஸ்ச மோக்ஷார்த்²ஸ்சேதி ஸ த்ரிதா⁴ ।
ஸங்கல்ப்யாநிஷ்டநாஸம் வா இஷ்டாவாப்திம் மநோரதே² ॥ 28 ॥

ஸ்ரீராமாயணபாட²ஸ்து காம்யஸ்ஸ பரிகீர்தித: ।
காண்ட³ஸ்ய ஸுந்த³ராக்²யஸ்ய ஸப்தஸர்கீ³விதா⁴நத: ॥ 29 ॥

ஸம்பூர்ணஸ்யாபி ஷட்காண்ட³ஸம்மிதஸ்ய விதா⁴நத: ।
புநர்வஸௌ ஸமாரம்ப: ⁴ஸம்பூர்திஸ்ச புநர்வஸௌ ॥ 30 ॥

சைத்ரே வா⁵ஸ்வயுஜே மாஸி நவராத்ரே மஹோத்ஸவே ।
பட²நம் குருதே விப்ர: காமாநாம் பரிபூர்தயே ॥ 31 ॥

ஸங்க³வாதௌ³ ஸமாரப்⁴ய முஹூர்த்தத்ரயபாட²நம் ।
காம்யபாட² இதி ப்ரோக்தோ நித்யபாட²மதோ² ஸ்ரு³ணு ॥ 32 ॥

தி³நே தி³நே த்வவிச்சி²ச்யா மநஸா த்³ரவ்ய⁵தோ⁵பி வா ।
ஸம்பூஜ்ய ஸீதாரமணம் தம் த்⁴யாத்வா புஸ்த கே தி⁴யா ॥ 33 ॥

நித்யகர்மாவிரோதே⁴ந ப்ராத: ஸங்க³வ ஏவ வா ।
படே²த்³ராமாயணம் புண்யமுச்சை: ஸுஸ்வரமேவ ச ॥ 35 ॥

அநஸந்நேவ ச படே²த்³ராக⁴வஸ்ய க்ரு³பாப்தயே ।

படே²த்து ஸர்கா³ந்த³ஸ வா பஞ்ச வா த்ரீநதா²பி வா || 36 ||

ஏகம் வா⁵பி படே²த்ஸர்க³ப்ரயதோ நாந்யமாநஸ: |
உத்தமம் த³ஸ ஸர்கா³ஸ்து மத்⁴யமம் ஸர்க³பஞ்சகம் || 37 ||

அதீர்ம து த்ரய:ஸர்கா³ ஏகஸர்கோ³த⁴மாத⁴ம: |
ந ஸர்க³மத்⁴யே விரமேத்³யதி³ தை³வாத்³விரம்யதே || 38 ||

புநஸ்ததா³தி³மாரப்⁴ய படே²ந்நியமபூர்வகம் |
ஏவம் க்ரு²தே ப²லம் யத்ஸ்யாத்³வதி³ஷ்யாமி நாரத³ || 39 ||

தா³ரிதி³யநாஸோ ரோகா³ணம் த்³ராவணம் ஸுக²வர்த⁴நம் |
ப⁴வேஞ்ஜந்மாந்தரே சைவ யத்பாபம் ரசிதம் ந்ரு²பி: || 40 ||

தச்சாபி நஸ்யதி கூபிரம் ஜ்ஞாநம் ஸ்யாந்மோகூஸாத⁴நம் |
ந புநர்ஜாயதே ஸோ⁵யம் ஸவித்ரீயோநிதோ பு⁴வி || 41 ||

மோகூஸார்த²பாட²ம் வக்ஷயாமி ஸ்ரு²ணு வீணமுநே ஸாப⁴ம் |
தி³வா பு⁴க்தத்யந்தரம் விப்ரஸ்த்வபராஹ்வே யதவ்ரத: || 42 ||

ஏகாவரம் து ஸ்ரோதாரம் கல்பயித்வா ஸாசிவ்ரதம் |
அகா²தி³த்வா து தாம்பூ³லமபீத்வா⁵பி ஜலம் ஸாசி: || 43 ||

யதா²ஸக்தி ச ஸம்பூஜ்ய ஸ்ரீராமாயணபுஸ்தகம் |
ஏகாவராந் படே²த்ஸர்கா³ந் விரக்தஸ்து த்ரிவர்க³க || 44 ||

ந ஸம்பா⁴ஷேத தா³ரைர்வா புத்ரைர்வா பாட²மத்⁴யத: |
ஆரப்⁴ய நாரத³ப்ரோக்தம் ஸர்க³ம் வால்மீகயே புரா || 45 ||

யாவது³த்தரகாண்டா³ந்தம் படே²தே³வம் க்ரமேண து |
சதுர்விம்ஸதிஸாஹஸ்த்ர ஸ்லோகமண்ட³லமாத³ராத் || 46 ||

படி²த்வா து ஸமாப்யாத² ப்³ராஹ்மணாந் போ⁴ஜயேத்³த⁴ஹூந் |
ப்ரதிஸாஹஸ்த்ரகஸ்ஸலோகமேகைகம் போ⁴ஜயேத்³த்³விஜம் || 47 ||

ஸ்ரீராமஜநநே சைவ ஸீதாயா: பாணிபீட³நே |
பாது³காராஜ்யலா மே ச ஜடாயோ ர்மோகூஸங்க³தௌ || 48 ||

ஸுக்³ரீவராஜ்யலாபே⁴ ச தரணே⁵ப்³தே⁴ர்ஹநாமத: |
அங்கு³லீயகதா³நே ச விபீ⁴ஷணஸமாக³மே |
விபீ⁴ஷணஸ்ய ராஜ்யார்த²ம் லங்காயாமபி⁴ஷேசநே || 49 ||

ராமபட்டாபி⁴ஷேகே ச காரயேது³த்ஸவம் ப்ரமோ: |

ஸ்ரீமது³த்தரகாண்ட³ஸ்ய ஸமாப்தௌ து த்³விஜோத்தம |

மஹோத்ஸவம் ப்ரகூர்வீத ராமஸ்ய பரமாத்மந: || 50 ||

நித்யபாடே² ச பாடே² ச முமுகூலிணம் யதா²க்ரமம் |

காண்டா³ஸ்ஸப்தாபி பாட்²யாரஸ்ய ரந்யதா² நிஷ்ப²லம் ப⁴வேத் || 51 ||

காம்யபாடே² து ஷட்காண்ட³மிதம் ராமாயணம் படே²த் |

ந தத்ரோத்தரகாண்ட³ஞ்ச பட²நே ஸ்ரேயஸாம் கூதி: || 52 ||

ராமாயணஸ்ய பட²நம் யதா³SSரப்⁴யேத ஹி க்வசித் |

தத்³க்³ரந்த²ஸ்ய புரஸ்தாத்து கோ⁵பி நாஸீத ஸர்வதா² || 53 ||

ஸ்ரு³ணோதி தத்ர ஹ்யாஸீநோ ஹநுமாந் ராத⁴வீம் கதா²ம் |

ஸ்வஸ்தா²நே யஸ்ஸமாஸநிஸ்தம் ஸபேத் ஸ து கோஷத: || 54 ||

ஸர்வஸாஸ்த்ரார்த்²பாரஜ்ஞோ ப⁴க்தியுக்தோ ரகூ⁴த்தமே |

வால்மீகிஹ்ரு³த்யாபி⁴ஜ்ஞஸ்ஸப்³த³ஸாரார்த்²ஸாரவித் || 55 ||

ப்ரவக்த்ரு³த்வே⁵தி⁴க்ரியேத ஹ்யந்யதா² ஹநுமாந் ஸபேத் |

ஸ்ரோத்ரு³பி⁴ஸ்ச ப்ரவக்தா து பூஜநீய: ப்ரயத்நத: || 56 ||

தம் ச மத்வா ரகூ⁴த்தம்ஸம் ஆத்³ரு³தா: ஸ்ரு³ணுய: கதா²ம் |

து³க்³தே⁴ந மது⁴நாSSஜ்யேந போ⁴ஜ்யேதம் தி³நேதி³நே || 57 ||

வஸ்த்ரைராப⁴ரணைஸ்சித்ரை: ஸ்துதிபி⁴ஸ்சாபி புஷ்கலை: |

ஸம்மாநயேத் ப்ரவக்தார மாதா³வந்தே ச மத்⁴யத: || 58 ||

ஏதது³த்³தே³ஸத: ப்ரோக்தம் ஸ்ரீராமாயணவைப⁴வம் |

ய: படே²ச்²ரு³ணுயாத்³வா⁵பி ப⁴க்த்யா⁵த⁴யாயமிமம் நர: |

ஸ்ரீராமஸ்ய ப்ரஸாத்³ஸ்ய பாத்ரம் ஸ ப⁴வதி த்⁴ருவம் || 59 ||

-இதி ஸ்ரீஸ்கந்தோ³புராணே புராணவைப⁴வக²ண்டே³ ப்³ரஹ்மநாரத³ஸம்வாதே³

ராமாயணபட்²நஸ்ரவணவிதி⁴நிநுபணம் நாம த்ரயோவிம்ஸோ⁵த⁴யாய: || 23

|| இதி ப்ரத²மோ⁵த⁴யாய: ||

|| ஸ்ரீராமோ ஜயதி ||

॥ அத² த்³விதீயோ⁵த்யாய: ॥

யுதி⁴ஷ்டி²ர உவாச-

ப⁴க³வந் ஸர்வத⁴ர்மஜ்ஞ அபாரகருணாநிதே⁴ ।

ராமாயணேதிஹாஸஸ்ய காம்யபாட²க்ரமம் வத³ ॥ 1 ॥

கத²ம் வா காமிபி:⁴ பாட²யம் கம் வா நியமமாஸ்ரிதை: ।

ஏததா³க்யாய மாம் ஸத்³ய: பாவய த்வம் மஹாமுநே ॥ 2 ॥

தா³ல்ப்ய உவாச-

ஸம்யக்ப்ரு²ஷ்டம் மஹாராஜ ராமதி³வ்யகதா²ம்ரு²தம் ।

புநீயாவாம் ச மாம் சைதாந் ராமாயணமஹாநதீ³ ॥ 3 ॥

சதுராநநவக்த்ராப்³ஜாத் ஸ்ரீராமாயணவைப⁴வம் ।

ஸ்ருத்வா ஜகா³த³ த⁴ர்மாத்மந் நாரதோ³ ப⁴க³வாந்ரு²ஷ்: ॥ 4 ॥

நாரத³ உவாச -

ராமஸ்ய சரிதம் ப்ரோக்தம் மயா வால்மீகயே புரா ।

ஸ்ருத்வா மத்தஸ்து நிகி²லம் முநி: காவ்யம் சகார ஹி ॥ 5 ॥

ப்ரோச்யதே தஸ்ய காவ்யஸ்ய மாஹாத்ம்யம் கத²மீத்³ரு²ஸம் ।

அந்யே ச முநய: கேசித்³ராமஸ்ய சரிதம் ஸாப⁴ம் ॥ 6 ॥

நிப³த்⁴நந்தி ஸ்வகைர்வாக்யைர்நதே⁵த்ர கத²மாத்³ர: ।

ப்ரமார்ஜயைநம் ஸந்தே³ஹம் சரணப்³ஜம் நதோ⁵ஸ்மி தே ॥ 7 ॥

ப்³ரஹ்மோவாச -

நதே⁵த்ர ஸம்ஸய: கார்ய: வத்ஸ ஸர்வாத்மநா முநே ।

ஸுப³ஹுநி நிப³த்⁴நந்தி காவ்யாநி ப்³ஹுவோ பு⁴வி ॥ 8 ॥

ஸ்ரீராக⁴வகதா²ஸ⁵ட்யாநி யுக்தியுக்தாநி சைவ ஹி ।

ந மே தத்ராத்³ரம் சேத: கரோதி மது⁴ரேஷ்வபி ॥ 9 ॥

வால்மீகிருபதே³ஸம் து க்³ரு²ஹீத்வா தவ பு³த்³தி⁴மாந் ।

ப⁴க்தியுக்தோ ரகூ⁴த்தம்ஸே த்³ருதசித்தோ⁵ப⁴வத்ததா³ ॥ 10 ॥

ராக⁴வ: பரமாத்மா⁵த² ரஹஸ்யாஹுய மாம் ப்ரபு:⁴ ।

ஆதி³தே³ஸ ஸ்வசரிதம் ப்ரக⁴கர்துமுத்³யத: ॥ 11 ॥

ஸ்ரீராம உவாச -

சதுராஸ்ய தவேதா³நீம் கார்யம் கிமபி கோ³பிதம் |

தத்தே கர்தவ்யமசிராந்மம் ப்ரியசிகீர்ஷயா || 12 ||

ஸம்ஸாரஸிந்து⁴தம்ரணம் ஜநா: கர்துமநீஸ்வரா: |

மத்கதா²ஸம்ஜ்ஞிதாம் நாவம் ப்ராப்ய நந்த³ந்து நிர்வ்ரு⁴தா: || 13 ||

இதி மே பு³த்தி⁴ருத்பந்நா தத³ர்த²ம் சாஹு⁴தோ ப⁴வாந் |

அவதாரக்ரியா பூர்ண ராவணே நிறு⁴தோ ரிபு: || 14 ||

போ⁴க்ஷயே தவச்சா²பமித்யேவ ப்⁴ரு⁴க்வே⁵ஹம் வரம் ஹ்யதா³ம் |

தத³ர்த²ம் யதத்ரமாஸ்தா²ஸ்யே இதி கார்யத³வயம் மதம் || 15 ||

ஸ்ரூ⁴ங்கா³ரவிரளம் து:³க²ஸோகாயாஸநிரந்தரம் |

மச்சரித்ரம் யதா²வது கஸ்ஸமர்தோ² நிப³ந்தி⁴தம் || 16 ||

வால்மீகீர்நாரத³முநே ராகர்ண்ய சரிதம் மம |

த³ரவச்சித்தோ⁵ப⁴வத்ஸத³ய: கௌமுத³யா சந்த³ரகாந்தவத் || 17 ||

மந்யே⁵ஹம் மச்சரித்ரஸ்ய க்³ரத²நே தஸ்ய யோக்³யதாம் |

க²ராதி³நித⁴நாத³பீ⁴த: ஸங்குகர்ணே நிஸாசர: || 18 ||

த³ண்ட³காரண்யகோ³ பூ⁴த்வா க்ரௌஞ்சரூபஸமாஸ்ரய: |

பா³த⁴தே⁵த³ய முநீம்ஸ்தஸ்மாத்தஸ்ய கார்யோ வதோ⁴ மயா || 19 ||

மந்மாயாமோஹிதஸ்ஸோ⁵த² து³ஷ்டோ வால்மீகிஸந்நிதௌ⁴ |

கரீடி³ஷ்யதி ஸமம் வத்⁴வா ரூபே தத³நுரூபயா || 20 ||

ததா³ நிஷாத³ரூபோ⁵ஹம் வதி⁴ஷ்யாமி நிஸாசரம் |

ஸ்த்ரீ⁴ணமவத்⁴யதா யஸ்மாத்தஸ்மாத்தாம் பரிவர்ஜயே || 21 ||

வால்மீகிஸ்து ஸ்வயா பு³த்யா த்³ருதஸ்சேத³ஸ்ய த³ர்ஸநாத் |

ஸப்ஸ்யதே மாம் ர்ஸ்த்ரீவியோகீ³ ப⁴வேதி ருஷித: கில || 22 ||

இஷ்டம் மே கார்யமேதத்ஸ்யாத்தஸ்ய தா³தும் ஹி கௌ³ரவம் |

அதஸ்ஸரஸ்வதீம் த்வம் து ப்ரேரயாஸ்யா⁵⁵நநம் ப்ரதி || 23 ||

மச்சரித்ரம் தவாதே³ஸா த³தா²ஸௌ க்³ரத²யிஷ்யதி |

தச்ச ஸ்ரோஷ்யாமி காலேந ஸ்வயமேவ வ்ரு⁴தோ⁵கி²ல: || 24 ||

மச்சரித்ரபரீக்ஷாயாம் ஸாதூ⁴வா⁵ஸாதூ⁴வேதி ஹி |

ப்ரவக்தும் கோ⁵ர்ஹதி புமாந் மாம் விநா ப்ரதிபாதி³தம் || 25 ||

ப்ராயேண சரிதம் மே ஹி வநேஷு சலிதம் த்வபூ⁴த் |
தத்³க³ச்ச² ப்ரேரய கி³ராம் தே³வீமஸ்யாநநம் ப்ரதி || 26 ||

இதி ப்ரதிஸமாதி³ஷ்டோ வானீம் ஸம்ப்ரேரயம் தத: |
வால்மீகிர்நியமாயாத² தமஸாமக³மந்நதீ³ம் || 27 ||

தஸ்மிந் பஸ்யதி தத்ரேவ வ்ரு³க்ஷே குத்ராபி தீ³ம்பதீ |
கௌஞ்சௌ சிக்ரீ³தூர்ஹர்ஷாத் காமபா³ணவஸாநுகௌ³ || 28 ||

தயோ: புமாம்ஸம் வேகே³ந வ்யாதோ⁴ விவ்யாத⁴ பா³ணத: |
தது³தீ³வீக்ஷய மஹாப்ராஜ்ஞோ வால்மீகிஸ்ஸுமஹாதபா: || 29 ||

ருவந்த்யாம் கருணம் தத்ர க்ரௌஞ்சயாம் நிர்³பி⁴ண்ணமாநஸ: |
ஸுரதாஸக்தயோர்கா⁴தோ ந த⁴ர்மய இதி ஜஜ்ஞிவாந் || 30 ||

ஸஸாப ஸமுநிஸ்தத்ர வ்யாத⁴மாக்ரு³ஷ்டகார்முகம் |
“மாநிஷாத³ ப்ரதிஷ்டா²ம் த்வமக³மஸ்ஸாஸ்வதீஸ்ஸமா: || 31 ||

யத்க்ரௌஞ்சமிது²நாதே³கமவதீ: ⁴காமமோஹிதம்” |
ஸபந்நிதி முநி: க்ரோதா⁴து³த்தரக்ஷண ஏவ ஹி || 32 ||

நாபஸ்யத நிஷாத³ம் தம் தாம் க்ரௌஞ்ச தம் ச வ்ரு³க்ஷகம் |
சிந்தயாமாஸ ச முநிர்மாயேயம் கஸ்ய சித்³ப⁴வேத் || 33 ||

அந்யதா² ஹி கத²ம் ஸர்வ தீ³ரு³ஷ்டநஷ்டம் ப⁴வேதி³தீ³ம் |
இதி சிந்தா⁵சுல: ஸ்நாத்வா ஸமாப்ய நியமாம்ஸச ஸ: || 34 ||

ஸ்வாஸ்ரமம் புநராயாத: பரிக்லிஷ்டேந சேதஸா |
ததோ⁵ஹமக³மம் தத்ர ஸ்மரந்நாஜ்ஞாம் ரகு⁴ப்ரபோ: ⁴ || 35 ||

ஸாவித்ர்யா ச ஸரஸ்வத்யா ஹம்ஸயுக்தரதே² ஸ்தி²த: |
அப்⁴யர்சிதஸ்ச தேநாத² ஸஸம்ப்⁴ரமமஹம் ததா³ || 36 ||

வாக்யம் வல்மீகஜந்மாநமப்³ரவம் ரசிதாஞ்ஜலிம் |
ப்³ரஹ்மோவாச -

ப்³ரஹ்மந் வல்மீகஸம்பூ⁴த மாக்⁴ஸ்சிந்தாஸமாகுல: || 37 ||

க்ரு³தா மாயா ப⁴க³வதா பரீக்ஷார்த²ம் ஹ்ரு³தீ³ஸ்தவ |
பரது: ³கா²ஸஹிஷ்ணுத்வாத் தீ³ருதசித்தோ⁵ஸி ஸாம்ப்ரதம் || 38 ||

மயைவ ப்ரேரிதா துப்⁴யமியம் தே³வீ ஸரஸ்வதீ |
 ஸ்வயம் முகா²ந்நிர்க³தா தே ஜ்ஞாதஸ்தே வசஸோ ரஸ: || 39 ||

ஈந்த³ரு³ஸைரேவ ஸரஸை: பத்³யைரந்யைஸ்ச பூ⁴ரிஸ: |
 குரு ராமகதா²ம் புண்யாம் யதா² தே நாரதா³ச்³ருதம் || 40 ||

ராமத்வேநாவதீர்ணஸ்ய ஹரேரத்³பு⁴தகர்மண: |
 ஜந்மாரப்⁴ய ஸ்வதா⁴மாப்திபர்யந்தாம் ஸரஸாம் கதா²ம் || 41 ||

புண்யாம் ஸுலலிதார்தா²ஞ்ச அதீதாநாக³தாஸ்ரயாம் |
 ஆஸ்ரித்ய ஸுமஹத்காவ்யம் ஸர்க³ப³ந்தோ⁴ஜ்வலம் குரு || 42 ||

வால்மீகிருவாச -
 சதுராநந லோகேஸ ஸர்வதா⁴ர்மப்ரவர்தக |
 நிமக்³நோ⁵ஸ்மி ஸுதா⁴ஸாரே ஸ்ரீராமசரிதாஹ்வயே || 43 ||

ஜாநே புருஷமீஸாநம் ராமம் ரகு⁴குலோத்³ப⁴வம் |
 ஆசார்யாநுபதி³ஷ்டாயா வித்³யாயா வீர்யஸூந்யதாம் || 44 ||

விஜ்ஞாய நாரத³முநே: ப்ராப்தம் ராமகதா²ம்ரு³தம் |
 யதி³ ஸக்தோ⁵ஸ்மி ராமஸ்ய சரிதம் புண்யவத்தமம் || 45 ||

காவ்யாத்மநா ஸங்க்³ரதி²தும் யதி³ சாநுக்³ரஹஸ்தவ |
 வக்ஷயாமி ரகு⁴நாத²ஸ்ய கதா²ம் காவ்யாத்மநா ஸுபா⁴ம் || 46 ||

தவாநுக்³ரஹதோ பூ⁴யாத் காவ்யே மே நாந்ரு³தம் க்வசித் |
 நச மித்²யாப்ரலபிதம் ப்ரப்³ருயர்மா பு³தா⁴ பு⁴வி || 47 ||

ஸ்லோகாநாமகி²லாநாம் ச தாப்தர்யம் ஸுமஹத்³ப⁴வேத் |
 ரஸா: ஸ்ரு³ங்கா³ரகாருண்யஹாஸ்யவீராத³யோ⁵கி²லா: || 48 ||

தத்ர தத்ர மயோத்³தி³ஷ்டா பூ⁴யாஸுஸ்ச யதோ²சிதம் |
 ந கஸ்சித்³பஸப்³தோ³ மே ந ச கிஞ்சித்³ரு³தா² பத³ம் || 49 ||

ஸ்ரீராமசரிதே பூ⁴யாந்மம காவ்யம் ப்ரமாணகம் |
 நாந்யத்கிஞ்சித்ததா² பூ⁴யாந்மத்காவ்யஸ்யார்சநீயதா || 50 ||

பட²நஸ்ரவணப்⁴யாம் மே காவ்யஸ்ய ஸக்ரு³த³ப்யஹோ |
 புருஷார்தா²ச ஸர்வே⁵பி பூ⁴யாஸுர்பு⁴வி ஸர்வத: || 51 ||

ப்³ரஹ்மோவாச -

வல்மீகஜந்மந் ஸுமுநே ராமநாமப்ரபா⁴வத: ।

ஸாபாத்தவம் நீசவ்ரு²த்திஸ்தோ²ப்யேவம் ஜாதோ முநீஸ்வர: ॥ 52 ॥

நாம்ந ஏவம் ப்ரபா⁴வஸ்சேத்³ராமஸ்ய பரமாத்மந: ।

கிமு தச்சரிதாம்போ⁴தி⁴பலாவநாத³க⁴நாஸநே ॥ 53 ॥

வால்மீகிருவாச -

ந ஜ்ஞாயதே கத²ம் ப்³ரஹ்மந் ராமநாமப்ரபா⁴வத: ।

ஏவம் முநிரஹம் ஜாதஸ்ஸாபஸ்ச மம கீத்³ரு³: ॥ 54 ॥

ப்³ரஹ்மோவாச-

வர்ணநே த்வச்சரித்ரஸ்ய ந காலோ⁵யம் ததா²ப்யஹம் ।

தவௌத்ஸுக்க்யநிவ்ரு²த்தயர்த்²ம் ஸங்க்ஷேபாத் ப்ரப்³ரவீமி தே ॥ 55 ॥

வருணஸ்ய ஸுத: பூர்வம் த்வமபூ⁴ர்ஹரிதாபி⁴த:⁴ ।

கதா³சித்தவ கே³ஹே து வருணேந ஸமாஹுதா: ॥ 56 ॥

முநயஸ்ஸநகாத்³யாஸ்து ஸங்க³தா ப்³ரஹ்மவாதி³ந: ।

ஸஞ்ஜஜஸுபர்மித²ஸ்தத்ர ஸ்ருதிஸம்ரு²த்தயாஸ்ரயா: கதா:² ॥ 57 ॥

ப்ரஸங்கே³ந ச ராமஸ்ய ஹரேரவதரிஷ்யத: ।

வதா⁴ய த்³ஸகண்ட²ஸ்ய கதா²ம் தே சக்ரி⁴ரே ததா² ॥ 58 ॥

கரீடா³பரவஸஸ்த்வம் து ததா³ப்ய⁴ க்³ரு³ஹப்³ர்ஹிணா ।

தத்கேகாபி⁴ஸ்ச தே ஹாஸை: கதா²விக்⁴நோ ப்³பூ⁴வ ஹ ॥ 59 ॥

ஸநத்ருமார: குபிதஸ்ஸஸாப த்வாம் ததா³ கில ।

யஸ்மால்லோகோத்தரகதா²விக்⁴நாய கில த்³ர்பத: ॥ 60 ॥

பக்ஷிணா கரீட³ஸே தஸ்மாவ்த்³யாத⁴த்வம் து க்³மிஷ்யஸி ।

இத்யுக்தே வசநே தேந ஸம்ப்⁴ராந்தா முநயோ⁵கி²லா: ॥ 61 ॥

த்வம் து நிஸ்சேதநோ ஜாதோ வருணே து:³கி²தோ⁵ப⁴வத் ।

ப்ரஸாத்³யாமாஸ முநிம் பிதா தே ஸாபஸாந்தயே ॥ 62 ॥

தத: ப்ரஸந்நஸஸ முநி: புநஸ்த்வாம் வாக்யமப்³ரவீத் ।

தவ ப்⁴ராதூர்ப்⁴ரு⁴கோ³ர்வம்ஸே ப்ரசேதா நாம வை முநி: ॥ 63 ॥

ஆஸ்தே⁵த்³ய த்³ண்ட³காரண்யே தப: குர்வந் ஸுது³ஸ்சரம் ।

ப⁴விதாளி ஸுதஸ்தஸ்ய வேத³வேதா³ங்க³பாரக:³ ॥ 64 ॥

காலேந வ்யாத⁴வ்ரு³த்திஸ்ச ப⁴விதாஸி கி³ரா மம ।

ஸப்தர்ஷ்ணம் ப்ரஸாதே³ந ராமநாம்பரபா⁴வத: ॥ 65 ॥

பூதோ பூ⁴த்வா தப: க்ரு³த்வா முநிவர்யத்வமேஷ்யஸி ।

இத்யுக்த்வா ஸ முநிர்யாதஸ்த்வம் ச ப்ராசேதஸோ⁵ப⁴வ: ॥ 66 ॥

வேத³வேதா³ங்க³நிஷ்ணோதோ ஹ்யபூ⁴ஸ்த்வம் பா³ல்ய ஏவ ச ।

ஸமித்குஸாதீ³நாஹர்தும் ஜாது த்வம் வநமத்⁴யக: ³ ॥ 67 ॥

ப³ஹூநாநாயதோ ப³த்³தா⁴ந் ப³த்⁴யமாநாம்ஸ்ச வை ம்ரு³கா³ந் ।

பஸ்யம்ஸ்த்வம் ரமமானோ⁵பூ⁴ர்வ்யாதே⁴ந முநிஸாபத: ॥ 68 ॥

ஆஹூதோ⁵பி ச பித்ரா த்வம் நாத⁴யக³ச்ச: ² ஸ்வமாஸ்ரமம் ।

நைஷாத்³யா வர்தமானஸ்த்வம் வ்ரு³த்த்யா ஹிம்ஸந் ம்ரு³கா³ந் க²கா³ந் ॥ 69 ॥

பரிணீய ச பி⁴ல்லாநாம் கந்யாம் காமபி ஸம்யத: ।

புத்ராநுத்பாத³யம்ஸ்தஸ்யாம் ப⁴ரம்ஸ்தாஞ்ச ம்ரு³கை: ³ க²கை: ³ ॥ 70 ॥

குடும்ப³ப⁴ரணாத் கி²ந்ந: ப³ஹுவர்ஷஸஹஸ்ரத: ।

ஜாது த்வம் வநமத்⁴யஸ்த² ஸ்தருஸ்த²ம் ஹ்யவதீ: ⁴ க²க³ம் ॥ 71 ॥

பலாயிதஸ்ஸச க²க³ஸ்ஸச பா³னோ⁵பதத் த்வயி ।

தேந வித்³தா⁴ம்ஸதே³ஸஸ்த்வம் ருதி³தோ வேத³நாவஸாத் ॥ 72 ॥

ததா³ ஸப்தர்ஷ்யோ மார்கா³க³தாஸ்த்வாம் வீக்ஷய கம்பிதா: ।

தை³ந்யராஸிம் த்வாமதோ²ச த³யயா⁵பி⁴பரிப்லுதா: ॥ 73 ॥

அஹோ மூர்க²த்வமேதத்தே விப்ரோபூ⁴த்வா குலோத்³ப⁴வ: ।

ஈத்³ரு³ஸீம் வ்ரு³த்திமாபந்நோ⁵ஸ்யரே நிஷ்க்ரு³திவர்ஜிதாம் ॥ 74 ॥

யதா² த்வம் கி²த்³யஸே மூட⁴ பா³ணேநாநேந வித்⁴யதா ।

ததா² ம்ரு³க³விஹங்கா³நாம் வ்யதா² கிம் நேதி தே மதி: ॥ 75 ॥

ஸ்வமாம்ஸம் பரமாம்ஸேந ய: புஷ்ணாதி நராத⁴ம: ।

ருரவோ ப⁴க்ஷயிஷ்யந்தி தஸ்ய மாம்ஸம் யமாலயே ॥ 76 ॥

ந த்வம் நிர்வித்³யஸே மூட⁴ அபீமாம் வேத³நாம் க³த: ।

இத்யுக்தே வசநே தைஸ்து கருணர்த்த³ரிதமானஸை: ॥ 77 ॥

காலயோகா³து நிர்விண்ணஸ்ஸஞ்ஜாதஸ்த்வம் ம்ரு³கா³த்யயாத் ।

தாநப்³ரவீ: ப்ராஞ்ஜலிஸ்த்வம் தேப்⁴யோ நத்வா⁵த² தூ³ரக: ³ ॥ 78 ॥

அஹோ அத⁴ந்யதா மேஸ யத³ஹம் விஸ்வம்ஸஜ: |

பூ⁴த்வா⁵பி வ்ரு³த்திமாபந்நோ ம்ரு³க³மாம்ஸை: ஸ்வயம் ஹ்ரு³தை: || 79 ||

பஸ்சாத்தப்தோ⁵ஸம்யஹம் ஸ்ரேஷ்டா:² ப்ராயஸ்சித்தம் வத³ந்து மே |

ஸப்தர்ஷய ஊச: -

துஷ்டா வயம் த்வத்³விநயா தி³ச்சா²மஸ்த்வத்ஸமுத்³த்⁴ரு³திம் || 80 ||

கிந்து த்வம் பதிதோ ஜாத: ப்ராயஸ்சித்தம் ந தே ஸ்ருதம் |

வக்ஷயாமோ⁵தா²பி க்ரு³பயா த்வம் குருஷ்வ யதோ²தி³தம் || 81 ||

பாத்ராபாத்ரவிசாரோ ந ராமநாம்நாம் ப்ரகீர்தநே |

ஸ்ரவணே சோபதே³ஸே ச தஸ்மாத்தத்தே⁵த³ய து க்ஷமம் || 82 ||

ராமநாம் ஸமுச்சார்ய யஸ்மாத் பாபாந்ந முச்யதே |

த்ரி³லோக்யாமஸ்தி தந்நைவ ஸத்யமேதத் ப்ரகீர்திதம் || 83 ||

ஜாதோ⁵த³யைவ ரகோ⁴ர்வம்ஸே ராமநாம் வஹந் ஹரி: |

த்வம் ததா³ம்நாய ப⁴க்த்யா⁵த³ய மோக்ஷயஸே ஸர்வபாதகை: || 84 ||

உபவிர்யாஸ்வத்த²மூலே காமக்ரோதௌ⁴ விஸ்ரு³ஜ்ய ச |

ஆஜாநுபா³ஹும் தி³ர்கா⁴க்ஷம் நீலகுஞ்சிதமூர்த்³த⁴ஜம் || 85 ||

ப்ரக்³ரு³ஹம் வாமஹஸ்தேந சாபம் ஸவ்யேந ஸாயகம் |

ப்ராவ்ரு³ஷேண்யபயோவாஹஸ்வச்ச²காந்திமநோஹரம் || 86 ||

நிஷ்காப⁴ரணவிஸ்தீர்ணம்வக்ஷஸம் வநமாலிநம் |

ஸுப்ரஸந்நமுகா²ம்போ⁴ஜம் ஸும்ரு³ஷ்டமணிகுண்ட³லம் || 87 ||

சிந்தயந் ராக⁴வம் பு³த்யா ராமநாம் ஜபா⁵⁵த³ரு³: |

உபக்ரு³த்யேதி க்ரு³பயா நிவ்ரு³த்தாஸ்தே ஸ்வகம் பத³ம் || 88 ||

த்வம் தத: புத்ரதா³ராதி³சிந்தாமுத்ஸரு³ஜ்ய தூ³ரத: |

ராமராமேதி ராமேதி ஜபந் நிஸ்சலதாம் க³த: || 89 ||

காலேநால்பேந தே தே³ஹம் வல்மீக: ப்ராவ்ரு³ணோந்மஹாந் |

அதீதே வத்ஸரே காலே த்வஸ்தி²மாத்ராவஸேஷிதம் || 90 ||

ஜபந்தம் ராமராமேதி வல்மீகாச்சா²தி³தாங்க³கம் |

ராமநாமஜபாந்முக்தபாதகம் த்வாம் விசிந்தயந் || 91 ||

அஹம் கமண்ட³லுஜ்ஜீலரப்யுக்ஷய த்வாம் ந்யபோ³த⁴யம் |
காயம் ச பூர்வவத் க்ருத்வா தபஸே த்வாம் ஸமையம் || 92 ||

ஸ்வவ்ருத்திமநுசிந்தய த்வம் யத: கி²ந்நோ⁵ப⁴வ: புரா |
அதீதாநாம் விஸ்மரணம் ததோ⁵ஹமத³தா³ம் தவ || 93 ||

ததஸ்ஸுத்³தா⁴த்மதாம் ப்ராப்ய முநிஸ்ரேஷ்ட²த்வமாக³த: |
யத்த்வம் வல்மீகதோ ஜாதோ வால்மீகிரிதி தத்³ப⁴வாந் || 94 ||

இத³மேவ நவம் ஜந்ம தவ க்ருத்வா⁵ஹமாஹ்வயம் |
வால்மீகிரிதி தேந த்வம் க்யாதோ நாம்நா⁵முநைவ தே || 95 ||

க்யாதோ லோகே ஸர்வலோகை: ராமநாம்நா⁵ஸி ஸம்மத: |
தஸ்மாத்வம் குரு ராமஸ்ய சரிதம் காவ்யரூபத: || 96 ||

ந தே வாக³ந்ருத்ா காவ்யே காசித³த்ர ப⁴விஷ்யதி |
ரஸபுஷ்டிர்பா⁴வபுஷ்டி: ஸ்லோகாநாம் தே ப⁴விஷ்யதி || 97 ||

நசாபஸ³தோ³ ப⁴விதா ந சார்த²கு³ணவிச்யுதி: |
ப்ரமாணம் ராமசரிதே காவ்யம் தவ ப⁴விஷ்யதி || 98 ||

ரஹஸ்யம் ச ப்ரகாஸஞ்ச ராமஸ்ய சரிதம் மஹத் |
தவைவ விதி³தம் பூயாத் நாந்யோ ஜ்ஞாஸ்யதி தத்வத: || 99 ||

இத்யுக்தே ச மயா தத்ர வாக்யமூசே ஸரஸ்வதீ |
ஸரஸ்வத்யுவாச -

மா தே பூத் காவ்யகரணே ப்யம் ஸப்³தா³ர்த²ஸம்ஸ்ரயம் || 100 ||

யதா² யதா² கர்ஷஸி மாம் ஸப்³த³தஸ்சார்த²தோ⁵பி வா |
ததா² ததா²⁵நுயாஸ்யே த்வாம் த்வதா³ஸ்யவஸாநுகா³ || 101 ||

தவ தம் விநைவா⁵ஹம் ரஸம் பா⁴வம் ச போஷ்யே |
தவந்மூலத: க்ருத்ார்தா² ஸ்யாமுக்த்வா ராமகதா²ம் முநே || 102 ||

த்வந்மார்கா³லம்ப³நாத³யை வை கவயோ ராக⁴வீம் கதா²ம் |
விவக்ஷந்தீஹ தேஷாம் ச ப⁴விஷ்யாமி வஸாநுகா³ || 103 ||

பஸ்சாத் கவீநாமாதா⁴ரம் காவ்யம் தவ ப⁴விஷ்யதி |
ரஞ்ஜயிஷ்யந்தி லோகாம்ஸ்து கவயஸ்த்வத்பதா²நுகா:³ || 104 ||

இத்யுக்தவத்யாம் வாக³தே³வ்யாம் ஸாவிதரீ வாக்யமப்³ரவீத் |

ஸாவித்யுவாச -

குரு ராமகதா²ம் புண்யாம் காவ்யரூபாம் மனோரமாம் || 105 ||

ப்ரவிஷ்டா ஸ்யாஞ்ச தே காவ்யே ப்ரதிஸ்லோகஸஹஸ்ரகம் |

விப⁴க்தாவயவா பூ⁴த்வா சதுர்விம்ஸதிதா⁴ ஹ்யஹம் || 106 ||

காவ்யசிந்தைகமநஸா த்வயா சேத³நுபஸ்தி²தா |

ந தே குப்யாமி பு³த்³தே⁴ஸ்வ ப்ரஸாத³ம் தே த³தா³ம்யஹம் || 107 ||

த்வந்மார்கா³லம்ப³தோ யே ஸ்யூ ராமஸ்ய சரிதம் ஸூப⁴ம் |

காவ்மாத்மனோத்³யதா: கர்தும் யஸஸே வா த⁴நாய வா || 108 ||

ப்ரஸீதா³மி ச தேப்⁴யோ⁵பி தேந மே ஸ்யாத் க்ரு⁴தார்த²தா |

ப்³ரஹ்மோவாச-

இத்யேவமநுக³ரு⁴ஹ்யைநம் நிவ்ரு⁴த்தா: ஸ்மோ வயம் முநே || 109 ||

அதா²யம் ஜ்ஞாநதோ வீக்ஷய க்ரு⁴த்ஸ்நாம் ராமஸ்ம ஸத்கதா²ம் |

ராக⁴வஸ்ய ப்ரஸாதே³ந அஸ்மாகம் ச விஸேஷத: || 110 ||

ராமாயணம் மஹாகாவ்யம் சகார சரிதவ்ரத: |

சதுர்விம்ஸதிஸாஹஸ்ரம் ஸ்லோகாநாமுக்தவாந்ரு⁴ஷி: || 111 ||

கா³யதர்யாத்³யாக்ஷரம் த்வாதௌ³ விந்யஸ்யாரப்³த⁴வாம்ஸ்தத:

ப்ரதிஸ்லோகஸஹஸ்த்ரஸ்ய ஸமாப்தாவேகமக்ஷரம் || 112 ||

விரியுஞ்ஜம்ஸ்ச கா³மதர்யா ந்யப³ந்தா⁴த்³ராக⁴வீம் கதா²ம் |

த்ரிவர்க³மாத்ரஸரணஸரண்யாம் ப்ரத²ம்ம் முநி: || 113 ||

ஸ்ரீராமஸ்ம மஹீப்ராப்திபர்யந்தாம் நிர்மமே கதா²ம் |

ததஸ்சதுர்வர்க³பரைஸ்ஸேவநீயாம் ப்ரயத்நத: || 114 ||

ஸ்வதா⁴மப்ராப்திபர்யந்தாம் ராக⁴வஸ்யாகரோத்கதா²ம் |

தஸ்மாது³க்தம் நித்யபாடே² முமுக்ஷூணாம் ச பாட²கே || 115 ||

ஸப்தாபி காண்டா:³ பாட²யாஸ்ஸ்யுஷ்பட்காண்டா:³ ப²ல காம்யயா |

தஸ்மாந்நாரத³ வால்மீகிப்ரோக்தா ராமஸ்ய ஸத்கதா² || 116 ||

ப்ரஸஸ்தா ஸர்வலோகேஷு ஸ ச தத்கரணந்முநி: |

உபதே³ஷ்ட்ரு⁴த்வாச்ச தஸ்யா: கதா²யாஸ்தே யஸ:க்ரு⁴தே || 117 ||

ஆத்³யே ஸர்கே³ வர்ணிதஸ்த்வம் ஸ்லாக⁴யஸ்த்வம் தேந பா⁴வித: |

ஏவம் த்வயா க்ரு³தா: ப்ரஸ்நாஸ்ஸம்யகு³த்தரிதா மயா | (1 118 ||)

முநே ராமாயணம் க்ரு³த்ஸ்நம் சர கா³யந்நித: பரம் || 118 ||

-இதி ஸ்ரீஸ்கந்தோ³புராணே புராணவைப⁴வக²ண்டே³ ப்³ரஹ்மநாரத³ஸ்ம்வாதே³
ராமாயணப்ரணயநகத²நம் நாம சதுர்விம்ஸோ⁵த⁴யாய: || 24

|| இதி த்³விதீயோ⁵த⁴யாய: ||

|| ஸ்ரீராமோ ஜயதி ||

|| அத² த்ரு³தீயோ⁵த⁴யாய: ||

நாரத³ உவாச -

தாத ப்ரீதோ⁵ஸ்மி ஸஞ்ஜாதோ ராமாயணகதா²ஸ்ரவாத் |

இத:பரம் தாம் கா³ஸ்யாமி வீணாஹஸ்தஸ்சரந் முஹு: || 1 ||

மந்யே பூஜ்யதமம் லோகே வால்மீகிம் முநிபுங்க³வம் |

ஸ்ரீராமாயணவேத³ஸ்ய காம்யபாட:² கத²ம்வித:⁴ || 2 ||

லோகநாத² மம ப்³ருஹி ஸுஸ்ருஷோ: ப்ரணதஸ்ய ச |

ப்³ரஹ்மோவாச-

த⁴ந்யோ⁵ஸி நாரத³ முநே வக்ஷ்யாமி ஸ்ரு³ணு தே ஹிதம் || 3 ||

ஸ்ரீராமாயணவேத³ஸ்ய காம்யபாட²விதி⁴க்ரமம்

சதுர்வித:⁴ காம்யபாட²ஸ்தத்தத்த்காலோசித: ஸ்ம்ரு³த: || 4 ||

ஸ்ரீமத்ஸுந்த³ரகாண்ட³ஸ்ய ஸப்தஸர்க³ப்ரபாட²நம் |

ஸர்வாபீ⁴ஷ்டப்ரத³ம் ப்ரோக்தமமராணமபீஹிதம் || 5 ||

ஸுபே⁴ தி³வஸநக்ஷத்ரே ஸங்கல்ப்ய விதி⁴பூர்வகம் |

யதா²ஸக்தி ஸுவர்ணேந ரஜதேநாத² தாம்ரத: || 6 ||

ராமஸ்ய லக்ஷ்மணஸ்யாபி வைதே³ஹ்யாஸ்ச ஹநூமத: |

விதா⁴ய ப்ரதிமாஸ்தாஸ்ச ப்ரதிஷ்டா²ப்ய யதா²விதி⁴ || 7 ||

பூஜயேத்³த³ர்பு⁴ஞ்ஜே வா த்வரா சேத்³ரகு⁴நந்த³நம் |

ஸஹஸ்ரநாமபி⁴ர்விஷ்ணோரபீ⁴யர்சம்ஸ்ச தி³நேதி³நே || 8 ||

படே²த்ஸுந்த³ரகாண்ட³ஸ்ய ஸப்தஸர்கீ³ விதா⁴நத: |

யதா³ து ஸப்தமஸ்ஸர்க: ³காண்ட³ஸ்யாந்திமஸர்க³: || 9 ||

ப⁴விஷயதி தத³ந்தம் து ஸப்த ஸர்கா³ந் ப²டே²த³ரதீ ।

அத² ஸ்ரீராமசந்த³ரஸ்ய ஸர்க³ம் ராஜ்யாபி⁴ஷேசநே ॥ 10 ॥

படி²த்வா பூஜயித்வா ச பாட²நம் து ஸமாபயேத் ।

ஸமாப்திதி³வஸே குர்யாத் ப³ஹுப்³ராஹ்மண போ⁴ஜநம் ॥ 11 ॥

யத்³யத்³விசிந்திதம் சித்தே தத்ஸர்வம் து ஸமஸ்நுதே ।

அத² ராமாயணஸ்யாஸ்ய பாட²ம் வக்ஷயே புநர்வஸௌ ॥ 12 ॥

பு⁴க்திமு³க்திப²லம் ஸுலிதே பாட²ஸ்தஸ்ய புநர்வஸௌ ।

நிர்மாய மண்ட³பம் தி³வ்யம் நாநாலங்காரஸோபி⁴தம் ॥ 13 ॥

ரத்ரைர்வா மௌக்திகைர்வாபி தா⁴துபி⁴ர்வா விஸேஷிதை: ।

க்ரு³த்வா சித்ரா ரங்க³வல்லீஸ்தத்ர வேதி³ம் விதா⁴ய ச ॥ 14 ॥

அதோ⁴வ்ரிஹீந் ப்ரஸ்த²மாத்ராந் துஷஹீநாந் ப்ரஸார்ய ச ।

தாவந்மாத்ராந் சந்த³ரஸுப்⁴ராந் தது³பர்யபி தண்டு³லாந் ॥ 15 ॥

ததஸ்சணகக²ண்டா³ம்ஸ்ச நிஸ்துஷாந் ப்ரஸ்த²மாத்ரகாந் ।

ததஸ்திலாந் ப்ரஸ்த²மாத்ராந் ததோ மாக்ஷம்ஸ்ததா²விதா⁴ந் ॥ 16 ॥

தது³பர்யபி கோ³தூ⁴மை: முத்³கை³ர்வா ஹரிதைர்ப்⁴ரு³த்ம் ।

க⁴டம் ஸம்ஸ்தா²ப்ய தச்ச²ரு³ங்கே³ நாரிகேளப²லோபரி ॥ 17 ॥

ஸுவர்ணப்ரதிமாம் ஸீதாராமலக்ஷ்மணஸோபி⁴நீம் ।

நிதா⁴ய ச ப்ரதிஷ்டா²ப்ய ஸர்வோபகரணீர்யுத: ॥ 18 ॥

பூஜாம் புருஷஸூக்தேந விதா⁴ய ச யதா²விதி⁴ ।

அநுஜ்ஞாப்ய த்³விஜாநக்³ரதா²ந் நாந்தீ³ஸ்ராத்த⁴ம் விதா⁴ய ச ॥ 19 ॥

ஹிரண்யைநைவ பூர்ணேந தோஷகேண த்³விஜந்மநாம் ।

ஸ்ரீராமாயணகோஸே⁵த² ராமபூஜாம் விதா⁴ய ச ॥ 20 ॥

புநர்வஸுதி³நே ஸுத்³தே⁴ காலே ஸங்க³வநாமகே ।

ஆஞ்ஜனையஸ்வரூபாம்ஸ்ச ஸ்ரோத்ரு³ந் ப⁴க்தாந் ரக்ஷ⁴த்தமே ॥ 21 ॥

வ்ரு³த்வா யதா²ஸம்ப⁴வஞ்ச க்ரு³த்வா சித்தம் ரக்ஷ⁴த்தமே ।

நாரதே³நோபதி³ஷ்டார்த²ஸர்க³மாரப்ய ப⁴க்தித: ॥ 22 ॥

உச்சை: ஸ்வரம் ராக³யுக்தம் ப²டே²த் ஸர்கா³ஸ்து விம்ஸதிம் ।

ஸ்வயமேவ ப²டே²ச்ச²க்தோ யதி³ ஸர்கா³நவிக்லவம் ॥ 23 ॥

நசேத்³விப்ரமுகே²நைவ பட்²த்தத்ஸ்யாத்து மத்⁴யமம் ।

படி²தம் யச்ச பு⁴க்தேந யச்ச வ்யக்³ரேண வா புந: ॥ 24 ॥

யச்சாஸ்பஷ்டபத்³ம் பூ⁴யாத் தத்ஸர்வம் நிஷ்ப²லம் ஸ்ம்ரு⁴தம் ।

மத்⁴யாஹ்நே து ஸமாயாதே பாட்²ம் க்ரு⁴த்வா ஸமாப்ய ச ॥ 25 ॥

பஞ்சோபசாரைஸ்ஸம்பூஜ்ய கு³டா³ந்நாதி³நிவேத³நை: ।

ப்³ராஹ்மணாந் போ⁴ஜயேத்பஸ்சாத் த³தி⁴மத்⁴வாஜ்யஸம்யுதம் ॥ 26 ॥

போ⁴ஜநாநந்தரம் ஸர்வைஸ்ஸஹ விஸ்ரம்ய கிஞ்சந ।

அக்⁴ரு⁴த்வா⁵பி ச தாம்பூ³லமநாபா⁴ஷ்ய ச புல்கலை: ॥ 27 ॥

வக்தாரம் ப்³ராஹ்மணஸ்ரேஷ்ட²ம் ஸர்வஸாஸ்த்ரார்த்²பாரக³ம் ।

வாக்யார்த்²சதுரம் தா³ந்மலுப்³த⁴ம் ஸத்யவாதி³நம் ॥ 28 ॥

நாநோபசாரைஸ்ஸம்பூஜ்ய தோஷயித்வா ச தம் த⁴நை: ।

பூர்வம் வ்ரு⁴த்வோபவேஸ்யநமுச்சசராஸநமண்ட³லே ॥ 29 ॥

உபவிஸ்ய ததோ⁵த⁴ஸ்தாத் ராமே சித்தம் நிதா⁴ய ச ।

பூர்வாஹ்ணே படி²தாந் ஸர்கா³ந் ப்ரார்த்²யேத்³வாசயேதி ச ॥ 30 ॥

தது³க்தார்தா²ம்ஸ்ச ஸ்ரு⁴ணுயாந்மங்க³ளாஸாஸநாந்தகம் ।

ததஸ்ஸாயம் விதி⁴ம் க்ரு⁴த்வா விஷ்ணோர்நாமஸஹஸ்ரத: ॥ 31 ॥

ரகு⁴நாத²ம் ஸமப்⁴யர்ச்ய ததோ பு⁴க்த்வா ஸ்வபேத் க்ரமாத் ।

ஏவம் தி³நேதி³நே குர்வந்ருபசாரைரநுக்ரமாத் ॥ 32 ॥

படி²த்வா விம்ஸ்திம் ஸர்கா³ந் வாசயேச்ச யதா²க்ரமம் ।

ப்ரத்யேகதி³வஸே குர்யாத்³ந்யாந்யைஸ்ஸம்ப⁴வே ஸுமை: ॥ 33 ॥

ஸஹஸ்ரநாமபி:⁴ பூஜாம் ஸ்ரீராமஸ்ய பதா³ப்³ஜயோ: ।

ஸீதாபாணிக்³ரஹோ யத்ர யத்ர ஸுக்³ரீவஸக்²யகம் ॥ 34 ॥

அங்கு³லீயகதா³நஸ்ச ராவணஸ்ய வத⁴ஸ்ததா² ।

தத்ர தத்ர தி³நே குர்யாத்³தூர்யலாஸ்யபுரஸ்ஸரம் ॥ 35 ॥

அப்⁴யர்சாம் ரகு⁴நாத²ஸ்ய வக்தாரம் ச ப்ரபூஜயேத் ।

படி²த்வைவம் க்ரமேணைவ ஸப்தவிம்ஸ்திவாஸராந் ॥ 36 ॥

புந: புநர்வஸௌ ப்ராப்தே ராமஸ்ய விதி³தாத்மந: ।

பட்டாபி⁴ஷேகஸர்க்³ந்து பட்²ந்மங்க்³ளபூர்வகம் || 37 ||

புந: புநர்வஸுப்ராப்திஸ்தாராவ்ரு³த்தி⁴க்ஷயாதி³பி: ⁴ |
ஸப்தவிம்ஸே தி³நே சேத்ஸ்யாத் ததா³ தத்ரைவ வாஸரே || 38 ||

ஸிஷ்டாந் ஸர்கா³ந் வாசயேத்தும் யாவத்³ராமாபி⁴ஷேசநம் |
அத² வ்ரு³த்த⁴தா² து ஸா சேத்ஸ்யாதே³கோநத்ரிம்ஸவாஸரே || 39 ||

அஷ்டாவிம்ஸதி³நம் பாட²ஸூந்யம் க்ரு³த்வா⁵சயேத்³விபு⁴ம் |
ஏகோநத்ரிம்ஸதி³வஸே பட்²த் பட்டாபி⁴ஷேசநம் || 40 ||

அஷ்டாவிம்ஸே க்ரமேணவ ஸா சேத தத்ர து வாஸரே |
பட்²த் பட்டாபி⁴ஷேகாக்²யஸர்க்³மாத்ரம் க்ரு³தோத்ஸவ: || 41 ||

பூர்வேத்³யு: பாட²ஸமயே தம் ஸர்க்³ மவஸேஷயேத் |
ப்ராத:காலே⁵ஹ்நி யத்த்ராதிவ்யாப்திர்³த்ரு³ஷ்டா புநர்வஸோ: || 42 ||

ஆரபே⁴த ச தத்ரைவ தத்ரைவ ச ஸமாபயேத் |
தி³நத்³வயே ஸமா சேத்ஸா ரௌத்³ரவித்³தா⁴ம் பரித்யஜேத் || 43 ||

ஸப்தவிம்ஸாவராந் விப்ராந் த³தி⁴மத்⁴வாஜ்யபாயஸை: |
போ⁴ஜயேத் பரயா ப⁴க்த்யா த்⁴யாத்வா ராக்⁴வவிக்³ரஹாந் || 44 ||

வக்தாரம் படி²தாரஸ்ச யதா²ஸக்தி ப்ரபூஜயேத் |
ஏவமாராதி⁴தே ராமே ஸர்வலோகஸரண்யகே || 45 ||

வந்த்⁴யா நாரீ ப்ரஸூயேத புத்ரம் ஸர்வகு³ணந்விம் |
ஆபந்நோ முச்யதே க்ரு³ச்சா²த³பம்ரு³த்யும் வ்யபோஹதி || 46 ||

அதிக்ராந்தசிகித்ஸாச்ச ரோகா³து³ல்லாக்⁴தாம் வ்ரஜேத் |
ப⁴க்திம் ச ரகு⁴நாத²ஸ்ய பாத³யோர்விந்த்³தே த்³ரு³டா⁴ம் || 47 ||

அந்நே ஜ்ஞாநேந முக்தஸ்யாதா³ந்தம் ஸ்யாத்³து: ³க²வர்ஜித: |
ஏஷ தூத்³தே³ஸத: ப்ரோக்தோ மயா தே ப²லவிஸ்தர: || 48 ||

நாஹம் படு: ப்ரவக்தும் ஸ்யாம் ஸம்பூர்ணப²லவிஸ்தரம் |
யம் யம் காமயதே காமம் ஸ ஸ ஹஸ்தே ப⁴விஷ்யதி || 49 ||

முமுக்ஷோரபி கார்யம் ஸ்யாதே³தத்பாராயணம் பு⁴வி |
ஏவம் கர்துமஸக்தஸ்சேத்³வித்தலோப⁴ம் விநா த்³விஜ: || 50 ||

யதா²ஸக்த்யர்சயித்வா து ராமம் ஸர்வார்த²ஸித்³தி⁴த³ம் |
 பூர்வோக்தரீத்யா ஸர்கா³ணம் கேவலம் விம்ஸதிம் படே²த || 51 ||
 தஸ்யா⁵பி ப²லஸாமயம் த³த³யாத்³தி⁴ ரகு⁴நந்த³ந: |

|| அத² நவராத்ரபாராயணவிதி:⁴ ||

அத: பரம் ப்ரவக்ஷ்யாமி நவராத்ரே து பாட²நம் || 52 ||
 சைத்ரே வா⁵ஸ்வயுஜே மாஸி ப்ரத²மாயாம் ஸுபே⁴ தி³நே |
 ஆரப்⁴ய ச நவமயந்தம் படே²த் ப்ராதரபி க்ரமாத் || 53 ||
 த³ஸம்யாம் ராவணவத⁴ம் படி²த்வா தத்ர வை தி³நே |
 ராமபட்டாபி⁴ஷேகஸ்ய பட²ந் ஸர்க³ம் ஸமாபயேத் || 54 ||
 பூர்வோக்தவிஸ்விமாதிஷ்டே²த் அத்ராபி நியதோ த்³விஜ: |
 அஸக்த: கேவலம் பாட²மாசரேத் ப⁴க்திஸம்யுத: || 55 ||
 ஸர்வஸித்³தி⁴ஸ்ததோ பூ⁴யாத் ஆதி⁴வ்யாதீ⁴ விநஸ்யத: |
 ரகு⁴நாத:² ப்ரஸந்நாத்மா தஸ்ய ஸ்யாத³நுக³ஸ்ஸதா³ || 56 ||
 புத்ரமித்ரகலத்ரேஷு ந ஹாநிம் த்³ரக்ஷ்யதே கசித் |

|| அத² ஐச்சி²கபாராயணவிதி:⁴ ||

அத² ராமாயணஸ்யாஸ்ய வக்ஷ்யே முநிவரோத்தம || 57 ||
 பாராயணம் த்வைச்சி²கம் யத் காலாபேக்ஷா ந தத்ர ஹி |
 மஹாவ்யாதி⁴ஸமுத்³பூ⁴தௌ விஸ்லேஷே ப³ந்து⁴ஜாயயோ: || 58 ||
 ராஷ்ட்ரக்ஷோபே⁴ ச து³ர்பி⁴க்ஷே பூ⁴பாலாச்ச ப⁴யாக³மே |
 யஸ்யாம் கஸ்யாம் ச தாராயாம் ஜந்மர்க்ஷே ச விஸேஷத: || 59 ||
 ஸ்ரீராமாயணகாவ்யஸ்ய பாராயணமதா²சரேத் |
 ந ஸர்க³ஸங்க²யாநியமோ ந க⁴டஸ்தா²பநாதி³கம் || 60 ||
 ந சாபி தி³நஸங்க²யா⁵த்ர பாராயணஸமாபநே |
 மந்த்³ரஸ்வரம் படே²த் ஸர்கா³ந் யதா²ஸௌகர்யமேவ ச || 61 ||
 ப⁴க்த்வா து ந படே²த் கிஞ்சித் ந ச ப்ரவசநம் சரேத் |
 புஷ்பைர்லப³தை⁴ஸ்ச துளஸீத³ஸூர்பி³ல்வத³ஸாரபி || 62 ||

விஷ்ணோர்நாமஸஹஸ்ரேண ப்ரயத: பூஜயேத் ப்ரபு⁴ம் |
ஸர்வஸங்கல்பஸித்³தி: ஸ்யாதே³தாவந்மாத்ரகே க்ரு²தே || 63 ||

ஜந்மலக்³நவஸாத்³வா⁵பி சந்த்³ரலக்³நவஸாத்³பி |
க்³ரஹாணம் க்ருரதா யஸ்மிந்காலே ப⁴வதி து: க³தா³ || 64 ||

விஸேஷேணாகபுத்ரஸ்ய சந்த்³ரபுத்ரஸ்ய வா கு³ரோ: |
த³ஸா சாந்தத்³ஸா யத்ர காலே ப⁴வதி து: க³தா³ || 65 ||

ஆத்மபீடா³ தா³ரபுத்ரபீடா³ சாபி த⁴நக்ஷய: |
ததா³ ராமாயணம் ப⁴க்த்யா காம்யபாட²க்ரமாத்படே²த் || 66 ||

ப்ரஸங்கா³தே³ஷ கதி²த: பாடோ² ராமாயணஸ்ய து |

|| அத² புநர்வஸுத்ரயாபேக்ஷபாராயணவிதி: ||

ஐச்சி²கம் துர்யபாட²ந்து காம்யம் வக்ஷ்யாமி நாரத³ || 67 ||

புநர்வஸௌ ஸமாரப்⁴ய த்ரு²தீயே⁵த² புநர்வஸௌ |
ஸமாபயேத் ப்ரதிதி³நம் படே²ச்ச த³ஸஸர்க்³காந் || 68 ||

கீ³தாயா ஏகமத்³த⁴யாயமபி ப⁴க்த்யா⁵⁵த்ரு²த: படே²த் |
க்³ரு²ஹே தே³வாலயே வா⁵பி ராமசந்த்³ரஸ்ய ஸந்நிதௌ⁴ || 69 ||

பூஜயித்வா சம்பகைர்வா பர்வா துளஸீத³கை: |
விஷ்ணோர்நாமஸஹஸ்ரேண பாயஸாபூபமிஸ்ரிதம் || 70 ||

நிவேத³யித்வா தி³வ்யாநம் ஆரபே⁴த தத: பரம் |
அநுஜ்ஞாப்ய த்³விஜாந் ஸ்வர்²ண: ஸங்கல்ப்ய ச யதா²விதி⁴ || 71 ||

புண்யாஹவாசநம் க்ரு²த்வா க்ரு²த்வா ஸுத்³த⁴ம் ச மண்டபம் |
ஸ்ரோதாரமேகம் வ்ரு²த்வா ச படே²த்³வை த³ஸ ஸர்க்³காந் || 72 ||

ஸாயமர்த்²ப்ரவசநம் நாவஸ்யகமிஹேரிதம் |
விஷ்ணோர்நாமநாம் ஸஹஸ்ரேண ராமநாமநாம் ஸதேந வா || 73 ||

அப்⁴யர்ச்ய ராத்ரௌ ஸ்ரீராமம் தப்தக்ஷீரம் நிவேத³யேத் |
பாட²ஸ்ய ப³ஹுகாலேந ஸாத்³த⁴யத்வாத்³தை³வயோக³த: || 74 ||

ஆஸௌசேநாத்²வா ரோகை³ ராஜோபல்பவநாதி³பி: ||
யஜ்மாநஸ்ய விக்⁴நஸ்வேத் ஸ்வஸ்தா²நே⁵ந்யம் ப்ரகல்பயேத் || 75 ||

யஜமான: ப¹டே²த³ப⁴க்த்யா பா¹ட²மேநம் தி³நேதி³நே ।

அஸக்தசேத்து ஸ்ரு²ணுயாத் பா¹ட²கம் பரிகல்ப்ய ச ॥ 76 ॥

சது:பஞ்சாஸதா⁵ஹோபி⁴ர்த³ஸஸர்க³க்ரமேண து ।

ஏவம் பாராயணம் க்ரு²த்வா த்ரு²தீயே து புநர்வஸௌ ॥ 77 ॥

பூர்வோக்தேந க்ரமேணவ ஸ்ரீமதோ ராக⁴வப்ரபோ⁴ ।

மஹோத்ஸவம் ப்ரகூர்வீத ஸர்க³ம் ராஜ்யாபி⁴ஷேசநம் ॥ 78 ॥

படி²த்வா பூஜயித்வா ச பா¹ட²ம் தத்ர ஸமாபயேத் ।

காம்யபா¹ட²ஸ்த்வயம் வத்ஸ கரணீய: ஸுகே²ந ச ॥ 79 ॥

ஸுலப⁴ஸ்யாத்³தி³நித்³ராணமபி ஸர்வார்த²ஸித்³தி⁴த:³ ।

ஆவஸ்யகஸ்த்ரிவர்க³ஸ்ய மர்த்யாநாம் காமநாவதாம் ॥ 80 ॥

புநர்வஸுமஹாபா¹ட² உத்தமோத்தம ஈரித: ।

அந்யே பா¹டா²ஸ்சோத்தமாஸ்ய: யஸ்மாத்ரைவர்கி³கா ஹி தே ॥ 81 ॥

இத்யுக்தோ கு³ணவிஸ்தாரஸஸங்க³ரஹாந்நாரதா³த்ய தே ।

ஸ்ரீராமாயணவேத³ஸ்ய காம்யபா¹ட²க்ரமஸ்ய து ॥ 82 ॥

விஸ்தராத்த³வக்துமீஸஸ்யாத் ஸ ஏவ ரகு⁴நந்தி³ந: ।

க³ச்ச² காமம் சரந் புத்ர கா³யந் ராமாயணம் ஸதா³ ॥ 83 ॥

தா³ல்ப⁴ய உவாச-

ஸ்ருத்வா ராமாயணஸ்யேத்த²ம் மாஹாத்ம்யம் நாரதோ³ முநி: ।

நத்வா சதுர்முக²ம் ஸத்³யோ வால்மீகிமபி⁴க³ம்ய ச ॥ 84 ॥

தம் நமஸ்க்ரு²த்ய ப³ஹுஸ: ப்ரஸஸ்ய ச புந: புந: ।

கீ³தம் குஸலவாப்⁴யாம் ச ஸ்ருத்வா ராமாயணம் தத: ॥ 85 ॥

ராமம் நந்துமதா²க³ச்ச² த³யோத்த⁴யாம் முநிபி⁴ஸஸஹ ।

அத்ராந்தரே ம்ரு²தம் புத்ரமாதா³யாகா³ந்ந்ரு²பாந்திகம் ॥ 86 ॥

விப்ர: கோ⁵பி ஸபந் ராமம் ததை³நம் நாரதோ³ஸ்ப்³ரவீத் ।

ப்ரபோ⁴ ராக⁴வ த⁴ர்மஜ்ஞ ஸர்வபூ⁴தஹிதே ரத ॥ 87 ॥

கிஞ்சித்ய்ஞ இவ பா⁴ஸீஹ த்³விஜாத்மஜம்ரு²திம் ப்ரதி ।

ஸூதி³ர: கரோதி ச தபோ த்³ண்ட³காயாம் வநே க்வசித் ॥ 88 ॥

தம் ஹத்வா ஜீவய ஸுதம் ப்³ராஹ்மணஸ்ய க்ரு²பாவஸாத் ।

இதி ஸ்ருத்வா ரகு⁴வர: புஷ்பகேண ஸஹாயுத:⁴ || 89 ||

ஸம்பூ³காக்²யம் த³ண்ட³காயாம் ஸூத்³ரம் ஹத்வா தபஸ்விநம் |

ஜீவயித்வா த³விஜஸுத மக³ஸ்த்யமபி⁴வாத்³ய ச || 90 ||

க³த: புநரயோத்³த⁴யாம் ச வாஜிமேதே⁴ந சேஜிவாந் |

|| அத² நாரத³க்ரு³த் புநர்வஸு பாராயணக⁴ட்ட: ||

நிர்மாய பர்ணஸாலாம் து நாரதோ³ முநிபி⁴ஸ்ஸஹ || 91 ||

க³ங்கா³த்³வாரே மஹாபுண்யே ராமபூஜநதத்பர: |

புநர்வஸௌ ஸமாரப்⁴ய ஸ்ரீராமாயணமாத்³ரு³த் || 92 ||

ஸர்கா³ணம் விம்ஸதிம் நித்யம் படி²த்வா விதி⁴பூர்வகம் |

வக்தாரம் கல்பயித்வா⁵த்ர வால்மீகிம் முநிபுங்க³வம் || 93 ||

வ்ரதம் ஸமாபயாமாஸ புந: ப்ராப்தே புநர்வஸௌ |

அத² த்³ரு³ஸ்யத்வமாபந்ந ஸ்ஸாக்ஷாத்தத்ரோடஜாங்க³ணே || 94 ||

ஸ்திக்³தே⁴ந்த்³வரபத்ராம: பத்³மரக்தாந்தலோசந: |

யுக்த: கிரீடகடககேயூராங்கு³ளிபூ⁴ஷ்ண: || 95 ||

வந்மாலாயுதோரஸ்க: பூர்ணசந்த்³ரநிபா⁴நந: |

மந்த்³ஸ்திதப்ரபா⁴ருட⁴பி³ம்போ³ஷ்ட²விலஸந்முக:² || 96 ||

வாமஹஸ்தேந கோத³ண்ட³ம் த³க்ஷணேந ச ஸாயகம் |

விப்⁴ரத்தூரணௌ ச ஸம்பூர்ணௌ நிஸிதைஸ்ஸாயகோத்தர்மை: || 97 ||

பார்ஸ்வஸ்த²யா ச ஸர்வாங்க³பூ⁴ஷ்ணேஜ்வலயா புந: |

ஸமஜ²கரயா தே³வ்யா ஸேவ்யமாநஸ்ச ஸீதயா || 98 ||

அக்³ரே த்⁴ரு⁴தாஞ்ஜலிம் ப்ரஹ்வம் ஹநுமந்தம் க்ரு³பாட்⁴யயா |

த்³ரு³ஷ்ட்யா⁵நுக்³ரு³ஹ்ணந் தமபி ப்ரஸந்நவத்³நே க்ஷணம் || 99 ||

ஸேவ்யமானோ லக்ஷமணேந பார்ஸுவே ப்ராஞ்ஜலிநா முதா³ |

நாரத³ஸ்து தமாலோக்ய ப்ரணிபத்ய ஸஹஸ்த்ரஸ: || 100 ||

ஸ்துத்வா ப³ஹுவிதை:⁴ ஸ்தோத்ரேர்வைவைதி³கைர்லௌங்கிகைரபி |

பாஹி பாஹீதி ச ததோ⁵ப்³ரவீத் ப்ரேமாஸ்ருலோசந: || 101 ||

ஸ்ரீராம உவாச -

வத்ஸ நாரத³ துஷ்டோ⁵ஸ்மி த்வத்³ராமாயணபா²த: |

பாராயணா²புநர்வஸ்வாம் விஸேஷாநுக்³ரஹோ மம || 102 ||

யதா²நேநாஸ்மி துஷ்டோ⁵த்³ய ததா² ந தபஸா தவ |

ராமாயணம் யத்ர யத்ர ப⁴க்திதோ⁵ப⁴க்திதோ⁵பி வா || 103 ||

பட்²யதே தத்ர ஸாந்நித்³வய மஹம் குர்வே யதே²ஹ து |

யோ வாஞ்ச²தி ப்ரஸாத³ம் மே ஸ து ராமாயணம் பட்²த் || 104 ||

ஸ்ரீமத்³வால்மீகிவசஸாம் மாதூ⁴ர்யம் மாம் ப்ரகர்ஷதி |

அஹம் சாகர்ணயிஷ்யாமி த்வயா ச த்வாத்³ரு³ஸைஸ்ஸஹ || 105 ||

ஸ ச காலோ ப⁴வேச்ச²க்⁴ரம் த்வமத்யாக³ச்ச² யத்நத: |

த்ரியதாமத்³ய ச வரோ யதே²ஷ்டம் ப்ரத³தா³மி தே || 106 ||

நாரத³ உவாச -

கிமிஹாத்³ய வரை: கார்யம் நிஸ்ஸங்க³ஸ்ய மமேதரை: |

அயம் வரோ மே பரமோ யதே³வம் த்வாம் விலோகயே || 107 ||

த்³ரு³ஷ்டா மயா ஸங்க²சக்ரக³தா³பீதாம்ப³ராந்விதா |

கௌஸ்துபா⁴ரணக்³ரீவா லக்ஷ்மீயுக்³தோரஸா⁵ந்விதா || 108 ||

தவ ஸா க்ஷீரபாதோ²தௌ⁴ மூர்திர்நாராயணஹ்வயா |

வைகுண்ட²ஸ்தா²நகா³ மூர்திர்பு⁴ஜாஷ்டகவிபு⁴ஷிதா || 109 ||

ஸுநந்த³நந்த³ப்ரமுகை²ஸ்ஸேவிதா நித்யஸூரிபி:⁴ |

த்³ரு³ஷ்டா தப:ப்ரபா⁴வேந க்ரு³பயா த³ர்ஸிதா த்வயா || 110 ||

நரநாராயணா⁴க்த²யே லோகரக்ஷார்த்²மாத்³ரு³தே |

தபஸ்விவேஷே தே மூர்தீ த்³ரு³ஷ்டே ப³த³ரிகாஸ்ரமே || 111 ||

ஸர்வாவதாரபீ³ஜாத்மா வைராஜீ ஸா⁵பி தே தநு: |

நாநாவிஸ்வமயீ த்³ரு³ஷ்டா ஸ்வேதத்³வீபே மயா புரா || 112 ||

ந ததா² ஹர்ஷமக³ம் யதா²த்³ய தவ த³ர்ஸநாத் |

வாணகோத³ண்ட³பாணஸ்வ ஜாநக்யா ஸேவிதஸ்ய ச || 113 ||

தி³வ்யதேஜோநிதே⁴ஸ்தே⁵த்³ய த³ர்ஸநாந்நிர்வ்ரு³ணோம்யஹம் |

மனோ மே மோத³தே⁵த்யர்த்²ம் மந்யே பூர்வம் ந சேத்³ரு³: || 114 ||

தத³ஹம் ப்ரார்த²யே த்வா⁵த்³ய வரம் ஸர்வவரோத்தமம் |

யதா³ யதா³ஹம் வாஞ்சா²மி த்³ரக்ஷயாமி த்வாம் ததா³ ததா³ || 115 ||

ஏவம் பா³ணத⁴நுஷ்பாணிம் ஸீதாலல்மணஸேவிதம் |

அசஞ்சலா ச த்வத்³ப⁴க்தி: ஸ்யாம்நே காருண்யதஸ்தவ || 116 ||

கிம் சைவம் காம்யபா²டே²ந ஸ்ரீராமாயணமாத்³ராத் |

புநர்வஸௌ ஸமாரப்⁴ய ய: ப²டே²த்³விதி⁴பூர்வகம் || 117 ||

ப⁴க்திதோ த்³ம்ப⁴தோவா⁵பி தஸ்ய த்வம் ப்ரீதமாநஸ: |

த⁴ர்மார்த்²காமமோக்ஷாக்²யம் சதுர்வர்க்³ம் தி³ஸ ப்ரபோ⁴ || 118 ||

புத்ராந் பௌத்ராந் ஸம்பத³ஸ்ச ஜ்ஞாநமந்தே ச ஸோ⁵ஸ்நுதாம் |

ஸ்ரீராம உவாச -

ஸத்யமுக்தம் த்வயா ப்³ரஹ்மந் மத்³ப⁴க்தா மாமகீம் தநம் || 119 ||

கோத்³ண்ட³பாணி ஸந்த்³ரஷ்டும் ஸமீஹந்தே ந சாந்யதா² |

ஈத்³ரு³ஸீ மே தநு: பூர்வம் ஸ்வதேஜ:புஞ்ஜஸம்வ்ரு³தா || 120 ||

கோடிஸூர்யஸமாபா⁴ஸா ரக்தசந்த்³நஸேவிதா |

ஸீதயா ஸேவிதா பார்ஸ்வே வாலவ்யஜநஹஸ்தயா || 121 ||

மாயாம் த்³ர்ஸநமாத்ரேண நிஹந்த்ரீ பே⁴த்³தீ⁴ப்ரதா³ம் |

சிரமாஸாஸமாநாய மத்ப்ரஸாதா³பி⁴காங்க்ஷயா || 122 ||

ஸந்தக்குமாராத்³விஜ்ஞாய மமாவிர்பா⁴வமஞ்ஜஸா |

ஸாரத்²யாந்மந்த்ரக்ரு³த்யாச்ச இக்ஷவாகுகுலஸேவநே || 123 ||

த்³ர்ஸிதா⁵பூ⁴த் ஸுமந்த்ராய ப்ரஸ்தா²ஸ்யே⁵ஹம் யதா³ வநம் |

ஸப³ர்யை ஸரப⁴ங்கா³ய வாலிநே ச முமூர்ஷவே || 124 ||

த்³ர்ஸிதா⁵பூ⁴தி³தா³நிம் த்வம் த்³ரு³ஷ்டவாந் மத்கதா²ப³லாத் |

நித்யம் ராமாயணம் யே வா ப²டே²யு: காமதோ⁵பி வா || 125 ||

முக்தயே வா⁵பி தே ஸர்வே ஏவம்ரூபம் து மாம் முநே |

அந்தே த்³ரு³ஷ்ட்வா ப்ராப்ந்யுர்மாம் நாத்ர கார்யா விசாரணா || 126 ||

ய வா புநர்வஸுதி³நே ஸமாரப்⁴ய யதா²விதி⁴ |

ஸ்ரீமத்³ராமாயணம் ப⁴க்த்யா ப²டே²யு: புத்ரகாம்யயா || 127 ||

த⁴நாப்தயே வா விபதா³ம் தாரணயாத்²வா முநே |

அந்தே தேஷாம் ஸுப்ரஸந்ந: பா²ட²ஸ்யாஸ்ய யதே²ப்ஸிதம் || 128 ||

ஸர்வாந் காமாந் த³தா³ம்யேவ ந தே ஸோசந்தி பூ⁴தலே ।
 ப்ராரப்த⁴மபி து: ³க²ம் ஸ்யாத் தேஷாம் நிர்வீர்யமஞ்ஜஸா ॥ 129 ॥

நாஹம் ஸ்வாத்யாயதோவா⁵பி பா³ஹ்யாப்யந்தரபூஜநாத் ।
 தபஸா த்யாக³தோ வா⁵பி ப்ரஸீதா³மி ததா² முநே ॥ 130 ॥

யதா² ராமாயணகதா²பட²நஸ்ரவணாதி³பி: ⁴ ।
 த³ர்ஸயிஷ்யாமி தே மூர்திமேவம்ரூபாம் மனோரமாம் ॥ 131 ॥

யதா³ யதா³ வாஞ்ச²ஸி த்வம் யத்ர க்வாபி முநீஸ்வர ।
 மத்ப்ரஸாதா³த்³த³க்ஷஸாபோ ந த்வாமப்யபவந்முநே ॥ 132 ॥

அத்ர ஸ்தி²தம் மாஸமாத்ரம் க்ஷணமாத்ரமத: பரம் ।
 நாத்ர ஸ்தே²யமிதஸ்தஸ்மாத் க³ச்ச² லோகாந் யதா²ஸுக²ம் ॥ 133 ॥

த்வம் ச நித்யஞ்சரந் கா³யே: ஸ்ரீராமாயணமாத்³ரு²: ।
 ப்ரகாஸய கதா²மேதாம் லோகாநாம் ஸுக²ஸித்³த⁴யே ॥ 134 ॥

வால்மீகே த்வம் ச ஸிஷ்யாப்யாம் கா³யத்³ப்யாம் மத்கதா²ம் ஸதா³ ।
 ஆநந்த³மாப்நுஹி பரம் நாந்யலப்யம் கத²ஞ்சந ॥ 135 ॥

ஆஹரிஷ்யாம்யஸ்வமேத⁴ம் ஸ்வர்ணஸீதாஸமந்வித: ।
 ஆக³ச்ச² ஸஹ ஸிஷ்யாப்யாம் மத்புத்ராப்யாம் மஹாத்வரம் ॥ 136 ॥

ததா³ கர்மாந்தரே காவ்யம் த்வத்க்ரு²தம் மத்கதா²ஸ்ரயம் ।
 ஸ்ரோஷ்யாமி ப³ஹுபி⁴ஸ்ஸூர்த்³த⁴ம் ஸபா⁴யாம் ராஜபி⁴ஸ்ஸஹ ॥ 137 ॥

ஆ⁵ஸ்வமேத⁴கதா²க⁴ட்டம் முநிபி⁴ஸ்ச ப⁴வாத்³ரு²ஸை: ।
 ஆந்தம் ததஸ்ச ஸ்ரோஷ்யாமி த்வம் யஸோபா⁴க்³ப⁴விஷ்யஸி ॥ 138 ॥

புத்ரௌ ச ஸ்வீகரிஷ்யாமி ஸர்வலோகஸ்ய ஸந்நிதௌ⁴ ।
 இத³ம் ரஹஸ்யம் ப்ரோக்தம் தே த்வயா ப்ரோக்தம் ச காவ்யகே ॥ 139 ॥

த்வம் நிவத்ஸ்யஸி மல்லோகே மத்ஸமோ ப³ஹுகல்பகம் ।
 மாமேவைஷ்யஸி சாந்தே த்வம் ஸத்யம் ப்ரதிஸ்ரு²ணேமி தே ॥ 140 ॥

தா³ல்ப்ய உவாச-
 இத்யுக்த்வா⁵ந்தர்ஹிதோ ராமஸ்ஸீதாத்³யைரநுகை³ஸ்ஸஹ ।
 அத்³யாபி கா³யதி முநிஸ்வரந ராமாயணம் ஸதா³ ॥ 141 ॥

ஸ ஏநமர்த²ம் ப்ராவோசநத்³வயாஸாயாமிததேஜேஸே ।

உபாதி³ஸத் ஸ்வபுத்ராய ஸோ⁵பி ராஜந் ஸுகாய ச ॥ 142 ॥

ஸ மே கதி²தவாந் பூர்வம் ப்ரஸங்கா³த்³ப⁴க்தஸம்ஸதி³ ।

மயா தவோபதி³ஷ்டம் ச ஸ்ரீராமாயணவைப⁴வம் ॥ 143 ॥

த்வம் சாதி³த்யே ஸமாயாதே மது³க்தவிதி⁴பூர்வகம் ।

பட²ந் ராமாயணம் ப⁴க்த்யா வக்தாரம் பரிகல்ப்ய ச ॥ 144 ॥

ஸ்ரோத்ரு³ம்ஸ்ச பரமோதா³ராந் தரிஷ்யஸி மஹாபத³ம் ।

யுதி⁴ஷ்டி²ர உவாச-

ஸ்ரீமந்முநிக³ணஸ்ரேஷ்ட² தா³ல்ப்ய ஸர்வஜ்ஞஸம்மத ॥ 145 ॥

த⁴ந்யோ⁵ஸம்யநுக்³ரு³ஹீதோ⁵ஸமி விபத³ம் தாரிதோ⁵ஸமி ச ।

அஹம் ராமாயணம் ப⁴க்த்யா படி²ஷ்யாமி புநர்வஸௌ ॥ 146 ॥

வக்தா ப⁴வ மஹாபா⁴க³ நாந்யோ⁵ஸ்தி மம ஸம்மத: ।

ஸ்ரீஸூத உவாச -

இத்யுக்த்வா பாண்டு³தநயஸ்ஸம்பா⁴ராந் பா⁴த்ரு³பி⁴ர்முந்தா³ ॥ 147 ॥

ஸம்பாத்³ய ச ததோ வரு³த்வா ஸ்ரோத்ரு³ந் ப⁴க்தாந் ரக்ஷ⁴த்தமே ।

தா³ல்ப்யம் வக்தாரமாதா⁴ய த்³வாரகாம் ப்ரேஷ்ய சாநுஜாந் ॥ 148 ॥

கோ³விந்த்³ம் ச ஸமாதீய ப்ரோக்தவாந் ஸ்வமநீஷிதம் ।

ஸ சைநமப்³ரவீத்³ராஜந் துஷ்டோ⁵ஸமி தவ கார்யத: ॥ 149 ॥

அஸ்திந்நப்யவதாரே⁵ஹம் மம பூர்வாம்வதாரகே ।

ராமாத்மகே யச்சாலிதம் தத்³யோவர்ணயதே முதா³ ॥ 150 ॥

ததா³ பரவஸோ ராஜந் ப⁴வாமி ப்ரீதமாநஸ: ।

கிமுதா⁵த்³ய மஹீபால ஸ்ரீராமாயணபா²த: ॥ 151 ॥

சலத்வயம் விதி⁴ஸ்ஸர்வ: ஸ்ரோஷ்யாமி ச ஸஹ த்³விஜை: ।

ஸ்ரீஸூத உவாச -

ததோ யுதி⁴ஷ்டி²ரோ ராஜா ஸங்கல்ப்ய விதி⁴பூர்வகம் ॥ 152 ॥

த்³ரௌபத்³யா ஸஹ த⁴ர்மாத்மா புநர்வஸுமஹாதி³நே ।

ராமாயணம் யதா²ந்யாயம் ஸமாரப்⁴ய பட²ந் ஸ்வயம் ॥ 153 ॥

ஸமாபயச்ச விதி⁴நா குத்வா க்ரு³ஷ்ணம் ஸபே⁴ஸ்வரம் ।

யதா³ ஸபா⁴ம் பூஜயிதுமுத்தி²தோ த⁴ர்மநந்த³ந: || 154 ||

ந த³த³ர்ஸ ததா³ க்ரு'ஷ்ணம் தத்ஸ்தா²நே⁵ந்யம் த³த³ர்ஸ ஹ |
ஸவ்யே பாணௌ ச கோத³ண்ட³ம் த³க்ஷிணே சாபி ஸாயகம் || 154 ||

ஸீதாலக்ஷ்மணஸம்ஸேவ்யம் பாதா³ந்தே ச ஹநாமதா |
ஸ்ரீராமம் புஷ்பவர்ஷேண கீர்யமாணம் நப⁴ஸ்ஸதா³ம் || 156 ||

ஸுலர்யகோடிஸமாபா⁴ஸம் ப்ரஸந்நவத³நாம்பு³ஜம் |
த³ரு'ஷ்ட்வா பரவஸோ பூ⁴த்வா ஹர்ஷேண குருநந்த³ந: || 157 ||

ஸஹஸ்ரக்ரு'த்வ: ப்ராணம்ஸீத் துஷ்டாவ ச புந: புந: |
பாத³யாத⁴ர்யாசமநீயேந ஸம்யகா³ராத⁴யந்முதா³ || 158 ||

ப⁴க³வாநபி ஸர்வாத்மா ராஜாநமித³மப்³ரவீத் |
ஸ்ரீப⁴க³வாநுவாச-
துஷ்டோ⁵ஸம்யநேந விதி⁴நாம் ஸ்ரீராமாயணபா²த: || 159 ||

அவாப்ஸ்யஸ்யகி²லாந் காமாநந்தே ஸாயுஜ்யமேஷ்யஸி |
ஸத்ருந் ஹநிஷ்யஸ்யகி²லாந் ப்ரதிஜ்ஞாந்தே ந்ரு'போத்தம | 160 ||

ராஜ்யம் ப்ராப்ஸ்யஸி பூ⁴யோ⁵பி ப்⁴ராத்ரு'பி:⁴ பரிவாரித: |
இத்யுக்வா⁵⁵ஸீத் புந: க்ரு'ஷ்ணஸ்ஸர்வாலங்காரஸோபி⁴த: || 161 ||

ஸத³ஸ்யா விஸ்மயாம்போ⁴தௌ⁴ மக்³நா: ஸ்ரீராமத³ர்ஸநாத் |
துஷ்டர்த்³வாரகாநாத²ம் தந்மாஹாத்மயவஸீக்ரு'தா: || 162 ||

ராஜா⁵பி கர்ம தத் ஸம்யக்ஸமாப்ய விதி⁴பூர்வகம் |
அந்நைஸ்ச ஷட்³ரஸோபேதை: ஸுலர்யபாத்ரவிநிர்மிதை: || 163 ||

ப்³ராஹ்மணாந் போ⁴ஜயாபா⁴ஸ ஸஹஸ்ராத்⁴கஸங்க்²யயா |
வக்தாரம் பூஜயாமாஸ க்ரு'ஷ்ணத³த்தைத⁴ர்நாதி³பி:⁴ || 164 ||

ததோ வ்யதீதே வநவாஸது:³கே² ஜித்வா ரிபூந் பீ⁴ஷ்மமுகா²ந் மஹாத்மா |
ஸஹோத³ரைஸ்ஸேவிதபாத³பத்³மோ மஹீம் ப்ரபேதே³ மஹதீம் முத³ம் ச || 165 ||

ஸ்ரீஸுத உவாச -
யோ ராமாயணமாஹாத்மய மித³முக்த்தம் முநீஸ்வரா: |
படே²த³வா ஸ்ரு'ணுயாத்³வாபி ஸ ராமே ப⁴க்திமாந் ப⁴வேத் | (166 ||)
ஸ்ரீராமஸ்ய ப்ரஸாதே³ந ஸர்வாந் காமாநவாப்நுயாத் || 166 ||

-இதி ஸ்ரீஸ்கந்தோ³புராணே புராணவைப⁴வக²ண்டே³ ப்³ரஹ்மநாரத³ஸம்வாதே³
ராமாயணமாஹாத்ம்யே காம்யபாட²நிருபணநாம பஞ்சவிம்ஸோ⁵த்யாய: || 25

|| இதி த்ரு⁴தீயோ⁵த்யாய: ||

|| இதி ஸ்ரீராமாயணமாஹாத்ம்யம் ஸம்பூர்ணம் ||

- ஸ்கந்த³புராண | புராணவைப⁴வக²ண்ட³ | அத்யாய 23-25 ||

- skandapurANa . purANavaibhavakhaNDa . adhyAya 23-25..

Proofread by Mrityunjay Rajkumar Pandey

——
Shri Skandopapuranoctam Shriramayana mahatmyam

pdf was typeset on November 5, 2024

——

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

